

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-141/22-K

Název	Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace
Sídlo	Žakovská 716, 356 01 Sokolov
E-mail	skola@zivnostenska-sokolov.cz
IČ	75059151
Identifikátor	651012988
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ilona Medunová
Zřizovatel	Karlovarský kraj
Místo inspekční činnosti	Žakovská 716, 356 01 Sokolov
Termín inspekční činnosti	8. 3. 2022 – 10. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, zaměřené zejména na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy.

K datu inspekční činnosti škola poskytuje střední vzdělávání s maturitní zkouškou ve čtyřech oborech vzdělání (dále „maturitní obory“), a to ve čtyřletých oborech vzdělání Informační služby, Kosmetické služby (dále také „Kosmetička“), ve dvouletých denních nástavbových oborech vzdělání Vlasová kosmetika a Podnikání (dále také „nástavbové obory“). V oboru Podnikání poskytuje škola vzdělávání také dálkovou formou (dále také „dálkový nástavbový obor“). V oboru vzdělání Ekonomika a podnikání zapsaném do školského rejstříku škola od roku 2016 žáky nevzdělává. Škola dále uskutečňuje vzdělávání v 11 oborech vzdělání s výučním listem.

K datu inspekční činnosti škola vzdělává 572 žáků, z toho 164 žáků maturitních oborů (29 % žáků z celkového počtu). V oboru Informační služby se vzdělává k datu inspekční činnosti 42 žáků, v oboru Kosmetické služby 48 žáků, v oboru Vlasová kosmetika 15 žáků, v oboru Podnikání 59 žáků (z toho 13 žáků v dálkové formě vzdělávání). Ke stejnému datu škola eviduje v maturitních oborech 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nejvyšší povolený počet žáků v oboru Informační služby je naplněn na 35 %, v oboru Kosmetické služby na 40 %, v oboru Vlasová kosmetika na 37,5 %, v oboru Podnikání denní formy na 38,3 % a v oboru Podnikání v dálkové formě na 5,5 %.

Škola se nachází v oblasti s vysokými vzdělávacími problémy v základních školách, až čtvrtina žáků školy pochází ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy aktualizovala v roce 2019 koncepci dalšího rozvoje školy, ve které stanovila cíle na základě vlastních analýz neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky i na základě zjištění České školní inspekce. Obecné cíle jako např. zlepšení náborové činnosti pro nástavbové obory, zaměření se na kvalitu přijímaných uchazečů, na zlepšení výsledků žáků u maturitní zkoušky, jsou v souladu se záměry zřizovatele rozpracovány podrobněji do ostatních pro školu důležitých dokumentů (školní vzdělávací programy, evaluační dokumenty školy aj.).

Hodinové dotace v učebních plánech školních vzdělávacích programů maturitních oborů se v jazykovém a matematickém vzdělávání od předchozí inspekční činnosti v roce 2019 nezměnily, obě vzdělávací oblasti jsou dlouhodobě posíleny vyšším počtem disponibilních hodin. Ve školním roce 2021/2022 škola nabízí žákům závěrečných ročníků podporu spočívající v individuálním doučování nebo dobrovolných seminářích. Vedení školy vyhodnotilo nepovinnou účast na seminářích jako málo efektivní a přistoupilo k úpravě školních vzdělávacích programů, od příštího školního roku budou nabízené semináře zařazeny mezi povinné předměty.

Organizačně škola spojuje žáky tříd stejných ročníků na výuku několika všeobecně vzdělávacích předmětů. Společně se tak v těchto předmětech vzdělávají žáci oborů Informační služby a Kosmetička a dále žáci nástavbových oborů. Spojení žáků s různými studijními předpoklady a dosaženou různou úrovní znalostí a dovedností (především

Informační služby a Kosmetička) a nezohlednění této okolnosti formou diferenciací výuky se negativně odráží ve výsledcích společné části maturitní zkoušky.

V rámci evaluačních aktivit posuzovala škola také efektivitu vzdělávání v dálkovém nástavbovém oboru. Nedostatek uchazečů o vzdělávání spolu s nízkými studijními předpoklady a velká neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky tohoto oboru měly za následek, že škola pro školní rok 2021/2022 nepřijímala žáky do prvního ročníku. Od školního roku 2022/2023 vedení školy plánuje nepřijímat do tohoto oboru žádné žáky.

Řízení školy je plánové, pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti odpovídají aktuálním potřebám školy. Rozdělení pravomocí a struktura přenosu informací jsou účelné a efektivní. Kontrolní činnost je systematická, zaměřuje se na vyhodnocování přijímaných opatření směrem k distanční výuce a k výsledkům vzdělávání maturitních oborů. V oblasti evidence výsledků vzdělávání žáků ve školní matrice není kontrola zcela účinná. Zjištěné nedostatky v evidenci byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Hospitační činnost vedení školy byla v hodnoceném období zaměřena na základě vlastních analýz výsledků maturitních zkoušek na identifikované nedostatky ve výuce (struktura vyučovací hodiny, používané metody a formy výuky, aktivita žáků v hodinách) a také na vyrovnání rozdílů úrovně dosažených výsledků žáků plynoucích z distanční výuky. Zjištění z hospitační činnosti vedení školy projednává s pedagogickou radou a předmětovým komisím ukládá povinnost přijímat opatření vzhledem ke zjištěním. K vyhodnocování efektivnosti opatření přijímaných k odstranění nedostatků ve výuce přistupuje vedení školy postupně, v letošním školním roce se zaměřilo spíše na podporu a vytváření psychického bezpečí pro žáky i učitele s ohledem na nelehkou situaci po delší době distančního vzdělávání žáků.

Pomocí dotazníkových šetření mezi žáky a učiteli v období distanční výuky škola identifikovala rizikové oblasti, jako byly např. pasivita žáků, ne zcela efektivní práce s třídním kolektivem, zhoršené výsledky vzdělávání. Vedení školy se na tyto oblasti zaměřilo ve své hospitační činnosti, problematikou distanční výuky se podrobně zabývaly také předmětové komise. Efektivita přijímaných opatření bude předmětem analýzy vedení školy plánované na konci aktuálního školního roku.

Na analýzách a hledání příčin neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky se podílejí kromě vedení školy také příslušné předmětové komise, které na základě zjištění navrhnou opatření ke zlepšení vzdělávání jako např. důraz na zvýšení vlastní zodpovědnosti žáků za výsledky vzdělávání, rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti apod. Ve sledovaném průběhu vzdělávání bylo zjištěno, že učitelé přistupují k realizaci opatření s různou mírou intenzity, ne všechna opatření jsou realizována.

Při zajišťování výuky předmětů společné části maturitní zkoušky došlo v hodnoceném období k personálním změnám v pedagogickém sboru s cílem zvýšit kvalitu vzdělávání. Jednoho učitele anglického jazyka a jednoho učitele matematiky se škole zatím nepodařilo nahradit odborně kvalifikovanými pedagogy. V případě matematiky měla chybějící odborná kvalifikace učitele negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Podporu nově nastoupivším a nekvalifikovaným učitelům poskytuje vedení školy v rámci hospitační činnosti, jejich výuku průběžně monitoruje a přijímá opatření k postupnému zlepšování průběhu vzdělávání.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v hodnoceném období kromě studia k získání kvalifikační předpokladů zaměřeno také na rozšiřování odborných znalostí pedagogů, na metodiku vedení hodin, popř. individualizaci výuky. Aplikace nabytých znalostí z dalšího vzdělávání se do sledovaných hodin promítla jen v minimální míře.

Vedení školy si je vědomo nižších studijních předpokladů a dovedností uchazečů o vzdělávání především v oborech Kosmetička a nástavbových oborech, proto v hodnoceném období stanovila nejnižší možnou hranici minimální úspěšnosti při jednotné přijímací zkoušce. Po prvním kole přijímacího řízení byly třídy prvních ročníků naplněny v průměru z 80 %. Pro doplnění počtu žáků ve třídách prvních ročníků pořádala škola další kola přijímacího řízení, která spočívala ve školní přijímací zkoušce formou písemného testu z českého jazyka nebo matematiky, pokud žák nekonal v prvním kole jednotnou přijímací zkoušku. Nejnižší možná hranice minimální úspěšnosti byla stanovena stejná jako v prvním kole přijímacího řízení. Horší studijní předpoklady žáků výše uvedených oborů vzdělání jsou jednou z možných příčin neúspěšnosti žáků školy ve společné části maturitní zkoušky.

Při přijímání žáků do vyšších ročníků a při přestupu z jiné školy ředitelka školy posuzuje doklady o předchozím vzdělávání a stanovuje rozdílové zkoušky z předmětů, které žáci v předchozím vzdělávání neabsolvovali. Neposuzuje úroveň dosažených výsledků žáků v maturitních předmětech, přestože časová prodleva od ukončení předchozího vzdělávání u některých žáků je značná. To se negativně projevuje ve výsledcích maturitní zkoušky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka byla sledována v hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů spadajících do společné části maturitní zkoušky.

Sledované hodiny byly výrazně odlišné jak v kvalitě, tak v efektivitě výuky. Promyšlená struktura hodin z hlediska účelného využití metod a forem byla sledována ve výuce anglického jazyka (vyjma dálkového nástavbového oboru) nebo v části matematického vzdělávání, kdy zvolené metody a předkládané úkoly podporovaly dosažení vzdělávacích cílů. Žáky se většinou dařilo do výuky aktivně zapojovat. Učitelé věnovali dostatek prostoru seznámení žáků s cílem vyučovací hodiny, řešení úloh i zpětné vazbě o výsledcích práce a učení žáků. Také v části hodin českého jazyka byly účelně využity metody činnostního učení. V ostatních případech převládala frontální výuka s výraznou aktivitou na straně učitele (výuka německého jazyka, některé hodiny českého jazyka a část výuky matematiky) s kombinací se samostatnou prací nebo prací ve dvojici. V případě zařazení skupinové výuky se jednalo spíše o formální záležitost, kdy žáci pracovali po celou dobu samostatně bez rozvíjení spolupráce a bez vzájemného dialogu přispívajícího k jejich učení a bez individuální prezentace výsledků své práce. V případě matematiky měla nekvalifikovanost vyučujícího negativní vliv jak na strukturu, tak organizaci vedení hodin.

V úvodu hodin vytvářeli vyučující zpravidla prostor k ověření znalostí a dovedností žáků, většinou formou řízeného rozhovoru s aktivnější skupinou žáků. Výuka českého jazyka byla zaměřena na literární výchovu s důrazem na odbornou a obsahovou stránku učební látky. Časově náročné a jednostranně zaměřené úlohy, které sledovaly pouze vědomostní cíle, vedly k postupné ztrátě pozornosti a pasivitě některých žáků. V jazykových a slohových hodinách se promyšleně střídaly různé formy práce, učitelka rozvíjela u žáků kreativitu, experimentální tvoření, podporovala dovednosti kritického myšlení. V hodinách anglického jazyka s výjimkou dálkového studia vyučující rovnoměrně zařazovali aktivity na rozvoj receptivních a produktivních řečových dovedností i na osvojování jazykových prostředků. Téměř ve všech hodinách žáci aktivně používali cílový jazyk. Komunikace v případě dálkového nástavbového oboru byla neefektivní. V hodině nebyl vytvářen žádný prostor pro rozvoj řečových dovedností a čtenářských strategií, jejichž nízká úroveň je jednou z příčin neúspěšnosti žáků u společné části maturitní zkoušky. Také v průběhu výuky německého jazyka byli žáci většinou pasivními příjemci informací, neměli mnoho příležitostí využít komunikativní dovednosti. Výuka byla důsledně vedena v cílovém jazyce, v případě

dálkového nástavbového oboru způsob výuky spočíval ve sdělování informací, čtení vět a jejich doslovném překladu ze strany žáků, což mělo jen minimální dopad na učební pokrok žáků. Ti vykazovali velké neznalosti a nízkou míru motivace pro učební aktivity. Řešení úloh v některých hodinách matematiky bylo vhodně propojované s vyhledáváním pojmů či vzorců z různých informačních zdrojů (matematické tabulky, internet, vlastní žákovské poznámky) a interpretací takto získaných informací. Při řešení úloh byl kladen důraz na správné používání stanovených postupů, k rozvoji matematické gramotnosti přispívala učiteli podporovaná vzájemná interakce žáků.

Rozdílnost práce se žáky vzhledem k jejich různé úrovni znalostí a dovedností v předmětu nebyla zaznamenána. V některých hodinách matematiky a anglického jazyka učitelé přizpůsobovali tempo a obsah výuky zejména žákům se slabšími výsledky, případně žákům v předchozích hodinách chybějícím, a poskytovali jim potřebnou podporu, aby předložené úlohy vyřešilo co nejvíce žáků. Všichni žáci plnili stejné úkoly, naplňovali stejné cíle, nemohli si vybírat z úloh odlišné obtížnosti. Žáci s vyšším potenciálem tak neměli příležitost se dále rozvíjet a uplatnit náročnější myšlenkové operace, popř. rozvíjet komunikační dovednosti na vyšší úrovni. Ani diferenciací vzhledem k potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla ve sledovaných hodinách zaznamenána. Při výskytu chyby byl většinou učitel garantem správné odpovědi, jen minimálně byla v hodinách zjišťována její příčina a chyba byla využita jako prostředek k učení. Žáci ke své práci většinou dostávali zpětnou vazbu, učitelé se ale omezovali na konstatování dobře/špatně při okamžitých výkonech v hodinách. V části matematického vzdělávání práce s chybou přispívala k porozumění novému vzdělávacímu obsahu a upevňování početních dovedností.

Didaktická technika byla účelně využita v hodinách matematiky a anglického jazyka. Zkušenosti nabyté při vedení online výuky a znalosti informačních a komunikačních technologií někteří učitelé aktivně aplikovali při vedení hodin. Méně efektivně, spíše jen jako podpůrný zobrazovací prostředek, byla didaktická technika využita v hodinách českého jazyka. V hodinách německého jazyka prostředky informačních a komunikačních technologií nebyly využity, byť by umožnily žáky aktivně zapojit do výuky.

V matematickém vzdělávání a v některých hodinách anglického a českého jazyka byli žáci vedeni k sebehodnocení a hodnocení výsledků práce spolužáků, v závěru vyučovacích hodin učitelé společně se žáky vyhodnocovali naplnění stanovených vzdělávacích cílů. Toto hodnocení však nesměřovalo k hledání příčin neúspěchu, stanovení konkrétních potřeb žáků či postupů k překonání obtíží a ke zlepšení. V ostatních hodinách učitelé závěr výuky omezili jen na shrnutí probraného učiva.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má nastavený systém k získávání informací o výsledcích vzdělávání žáků. Výsledky vzdělávání se se čtvrtletně zabývá pedagogická rada. Třídní učitelé předkládají informace o hodnocení aktuálního stavu, zaměřují se na žáky s vysokou absencí a s neomluvenou absencí, nehodnocené a neprospívající žáky. Na základě analýz vedení školy přijímá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání.

Žákům jsou nabízeny individuální konzultace, doučování, popř. dobrovolné semináře v předmětech společně části maturitní zkoušky, v nichž mají problémy. Tyto aktivity jsou pro žáky dobrovolné. Kromě zaměření se na problémové vzdělávací obsahy přímo ve výuce či při doučovacích aktivitách škola využívá nástroj s dálkově dostupnými výukovými zdroji, které žáci využívají v rámci samostudia a domácí přípravy, který učitelům a žákům poskytuje zpětnou vazbu o vzdělávacích posunech žáků. Obdobné aktivity nabízí škola

žákům prvního ročníku pro odstranění obtíží souvisejících s nízkou úrovní znalostí předmětů společné části maturitní zkoušky způsobené nedostatečnou úrovní výsledků vzdělávání žáků ze základní školy v důsledku distanční výuky.

Ve druhém pololetí školního roku 2020/2021 přistoupila škola v souladu s doporučeními Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k úpravám organizace a obsahu vzdělávání a zaměřila se na výuku maturitních předmětů s cílem připravit žáky na úspěšné ukončení vzdělávání. Individualizace výuky spolu s národními úpravami podmínek konání maturitní zkoušky v maturitním období 2021 přispěly ke zlepšení průměrných výsledků společné části maturitních zkoušek ve všech realizovaných oborech vzdělání vyjma oboru Kosmetické služby.

V maturitních oborech ve školním roce 2020/2021 neprospělo ani po zkouškách v náhradním termínu a opravných zkouškách 15 žáků ze 159, tj. 9 % žáků, naopak 13 % žáků prospělo s vyznamenáním. Za první pololetí aktuálního školního roku škola eviduje celkové hodnocení nehodnocen (a) nebo neprospěl (a) celkem u 45 % žáků školy, což je významným negativním signálem z hlediska úspěšnosti žáků ve vzdělávání a je rizikem pro další vývoj výsledků.

Nejslabších průměrných ročníkových výsledků dlouhodobě dosahují žáci v matematice, dále pak v cizích jazycích. Tyto závěry potvrzují školou průběžně využívané nástroje externího hodnocení (výsledky přijímacích zkoušek, srovnávací testování komerčních společností, testy maturitního tréninku), jejichž výsledky škola v rámci příslušné předmětové komise analyzuje a snaží se je využít ke zlepšování kvality vzdělávání.

Vyjma oboru Informační služby jsou výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky od poslední inspekční činnosti i nadále neuspokojivé. V maturitních obdobích 2019–2021 dosahovala hrubá neúspěšnost žáků (podíl žáků neúspěšných u maturitní zkoušky nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) v oboru vzdělání Vlasová kosmetika přibližně 60 %, v oboru Podnikání průměrně přibližně 40 %, přitom však hrubá neúspěšnost v nastavbových oborech v České republice činí v tomto období pouze kolem 35 %. Neúspěšnost v oboru Podnikání zhoršují zejména výsledky žáků v dálkové formě vzdělávání (cca 60 %). V oboru vzdělání Kosmetické služby dosahovala hrubá neúspěšnost žáků v letech 2019–2021 průměrně přibližně 60 %, celostátní průměr hrubé neúspěšnosti v odpovídající skupině oborů vzdělání je významně nižší (cca 2,5 krát). Přestože žáci oboru Informační služby dosahují průměrně lepších výsledků než žáci ostatních maturitních oborů ve škole (průměrná hrubá neúspěšnost kolem 15 %), vykazují tito žáci mírně vyšší neúspěšnost než žáci ve stejné skupině oborů v České republice.

Z podrobné analýzy výsledků vzdělávání vyplývá, že ve společné části maturitní zkoušky jsou žáci nejméně úspěšní ve zkoušce z matematiky. Tuto zkoušku volil relativně malý počet žáků, za poslední tři roky celkem 13 žáků, neúspěšnost však byla vysoká, na úrovni zhruba 55 %. Přibližně třetina žáků v letech 2019–2021 neuspěla ve zkoušce z cizího jazyka, přičemž úspěšnější byli žáci z anglického jazyka (neúspěšnost cca 30 %) než žáci z německého jazyka, kdy se jejich neúspěšnost pohybuje kolem 50 %. Nejúspěšnější byli žáci ve zkoušce z českého jazyka a literatury (průměrně 15 % neúspěšnost).

K maturitní zkoušce z matematiky se hlásí většinou žáci s lepšími průměrnými ročníkovými výsledky v této vzdělávací oblasti, avšak jejich výsledky u zkoušky těmto výsledkům neodpovídají. U maturitní zkoušky mají žáci v průměru o jeden a půl stupně horší výsledek. Jednou z příčin této disproporce může být zaměřování výuky zejména na podporu žáků se slabými výsledky a nízká míra diferenciací výuky vzhledem k potřebám žáků s vyšším potenciálem. Žáci si v souladu s rámcovým vzdělávacím programem mohou ve společné části volit zkoušku z cizího jazyka, který je na dané škole vyučován. Možnou příčinou

neúspěchu u maturitní zkoušky z cizích jazyků může být také ta skutečnost, že žáci především nástavbových oborů a dálkového nástavbového oboru se vzdělávají a připravují na maturitní zkoušku z německého jazyka, ale v mnoha případech si volí maturitní zkoušku z anglického jazyka, aniž by absolvovali z tohoto předmětu stejný počet vyučovacích hodin podle učebního plánu jako žáci, kteří se v anglickém jazyce vzdělávají. Největším důvodem vysoké neúspěšnosti žáků nástavbových oborů a dálkového nástavbového oboru ve společné části maturitní zkoušky jsou obecně nízké studijní předpoklady a průběžné slabé studijní výsledky v předmětech společné části maturitní zkoušky.

Jak již bylo uvedeno výše, nejslabších výsledků ve společné části maturitní zkoušky dosahují žáci oboru Kosmetička, Vlasová kosmetika a žáci dálkového nástavbového oboru. U těchto oborů byl také zjištěn výrazně nízký podíl žáků, kteří nastoupí do prvního ročníku a úspěšně ukončí studium maturitní zkouškou v roce, kdy by měli standardně ukončit studium (dále také „cyklus“). Celkový podíl žáků, kteří nastoupili do prvního ročníku a v řádném školním roce úspěšně ukončili studium maturitní zkouškou, činil ve školním roce 2020/2021 46 %, průměrná úspěšnost v cyklu v letech 2019 – 2021 je pouze cca 35 %. Nejnižší úspěšnost v cyklu (počítáno v letech 2019 – 2021) dosahují žáci dálkového nástavbového oboru (kolem 11 %), dále pak Kosmetičky a obor Vlasová kosmetika (v průměru 23 %). Více jak třetinovou úspěšnost v cyklu mají žáci nástavbového oboru Podnikání a nejvyšší, téměř dvoutřetinovou úspěšnost v cyklu mají žáci oboru Informační služby.

Škola se potýká s četnými předčasnými odchody žáků ze vzdělávání. Efektivita vzdělávání tak není příliš vysoká. Takových žáků ve školním roce 2020/2021 evidovala škola cca 10 % a ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti eviduje škola již cca 15 % žáků, kteří vzdělávání zanechali. Nejvýrazněji se to projevuje u oboru Kosmetička, kdy během čtyřletého cyklu zanechalo vzdělávání v hodnoceném období v průměru téměř polovina žáků.

Škola systematicky používá nástroje prevence školní neúspěšnosti, snaží se pracovat se žáky i jejich rodiči, žákům nabízí pomoc včetně možnosti změnit obor vzdělání. Na možnostech řešení aktivně spolupracují třídní učitelé se školním poradenským pracovištěm i s dalšími externími organizacemi, které se na danou problematiku zaměřují. Rodinné zázemí žáků má negativní vliv na jejich vnitřní motivaci k učení a dosahování dobrých výsledků. Tito žáci nemají potřebnou podporu z rodiny, i proto jsou opatření přijímaná ze strany školy málo účinná.

Poradenský systém školy efektivně propojuje oblast vzdělávání s prevencí sociálně patologických jevů. Mezi jeho priority patří práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a předcházení výchovným a studijním problémům. Systém podpory těchto žáků zahrnuje jejich včasnou identifikaci, spolupráci se školskými poradenskými zařízeními i zajištění personální podpory ve výuce (asistenti pedagoga). Do sledovaného průběhu vzdělávání se potřebná diferenciací práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nepromítla.

Významným faktorem, který negativně ovlivňuje výsledky vzdělávání je vysoká absence žáků, kterou se škola dlouhodobě snaží řešit. V minulém školním roce evidovala škola vysokou absenci především u žáků oborů Kosmetička, dále pak u nástavbových oborů. Podíl absence žáků závěrečných ročníků na celkové absenci žáků maturitních oborů byl více jak třetinový. Vysoká absence některých z těchto žáků se negativně promítla do jejich úspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky, nebo tyto žáci maturitní zkoušku v řádném termínu nekonali. V aktuálním školním roce zavádí škola pilotní program pro žáky s vysokou absencí, tzv. Dohody se žáky a rodiči. Cílem programu je snížení absence žáků a zvýšení zodpovědnosti žáků i jejich zákonných zástupců za výsledky vzdělávání.

K žákům ohroženým rizikem školní neúspěšnosti patří i skupina žáků, kterým škola zpracovává tzv. Plán pedagogické podpory. Jedná se z velké části o žáky, kteří se v minulosti vzdělávali podle individuálního vzdělávacího plánu povoleného z jiných závažných důvodů. Pedagogická podpora spočívá v těchto případech pouze ve změně organizace výuky. Tito žáci mají povinnost absolvovat minimálně 30 % výuky každého předmětu s tím, že si musí zadané učivo nastudovat individuálně a domlouvat si podmínky hodnocení s vyučujícími. Tento způsob nedává prostor pro podporu žáků formou konzultací učiva tak, jak to bylo u původního způsobu vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu povoleného z jiných závažných důvodů. Značná část těchto žáků jen obtížně dosahuje očekávaných výsledků vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky jsou od předchozí inspekční činnosti v roce 2019 nadále neuspokojivé.
- Ředitelka školy činí postupné kroky k utlumování vzdělávání v dálkové formě vzdělávání oboru Podnikání, od školního roku 2020/2021 nevzdělává žáky od prvního ročníku. Pro školní rok 2022/2023 zveřejnila záměr nepřijímat žáky do prvního ročníku.
- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2019 realizuje škola další opatření směřující ke snížení absence žáků a zvýšení úspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky.
- Vedení školy systematicky a cílevědomě vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků maturitních oborů s využitím vlastních i externích nástrojů hodnocení. Na základě toho se snaží přijímat opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání u společné části maturitní zkoušky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Úspěšnost žáků ve vzdělávacím cyklu oboru Kosmetické služby, Vlasová kosmetika a Podnikání v dálkové formě je nízká, stejně tak jejich úspěšnost ve společné části maturitní zkoušky.
- Učitelé jen v malé míře vedli žáky k proaktivnímu způsobu učení, tj. aby žáci sami aplikovali již nabyté znalosti a dovednosti nebo využívali různé strategie k získání a zpracování poznatků.
- Výuka cizích jazyků u žáků dálkového nástavbového studia byla neefektivní a jen v malé míře směřovala k rozvoji funkčních řečových dovedností a přípravě na jednotlivé části maturitní zkoušky z cizího jazyka.
- Absence diferencovaného a individualizovaného přístupu k žákům v průběhu vyučování a zaměření se především na žáky se slabými výsledky neumožňuje učební rozvoj žáků s vyšším potenciálem a má negativní dopad do výsledků ve společné části maturitní zkoušky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podat žádost o výmaz oboru vzdělání Ekonomika a podnikání a Podnikání v dálkové formě z rejstříku škol a školských zařízení
- Nabízet žákům úkoly různé kognitivní náročnosti ve vztahu k jejich úrovni dosahovaných výsledků vzdělávání a k jejich studijnímu potenciálu

- Zaměřit hospitační činnost i na aplikaci nabytých znalostí z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve výuce a na důsledné vyhodnocování realizace přijatých opatření ke zvýšení kvality vzdělávání
- Při vzdělávání žáků s potřebou individualizace výuky z důvodu např. mimoškolních sportovních aktivit či z rodinných nebo pracovních důvodů, u nichž se předpokládá vyšší absence, využívat nástroje dle školského zákona, tj. individuální vzdělávací plán povolený z jiných závažných důvodů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace z 13. září 2012
2. Rejstřík škol a školských zařízení, tisk ze dne 23. 2. 2022
3. Plán kontrolní činnosti pro školní roky 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 k datu inspekční činnosti a jejich vyhodnocení
4. Koncepce rozvoje školy z 26. 4. 2019 včetně dodatku z 1. 9. 2021
5. Školní řád s platností od 1. 9. 2021
6. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 k datu inspekční činnosti
7. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2020/2021, 2021/2022 k datu inspekční činnosti
8. Mapování pokroků žáků v době distanční výuky 2020/2021 bez datace
9. Plán DVPP pro školní rok 2021/2022, z 30. 8. 2021, 2020/2021 z 29. 8. 2020
10. Plán hospitací na školní rok 2020/2021 ze dne 1. 9. 2020 a na školní rok 2021/2022 ze dne 1. 9. 2021
11. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2018/2019, 2019/2020 a 2020/2021
12. Školní matrika žáků vedená k datu inspekční činnosti
13. Záznamy předmětových komisí českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, informatiky a fyziky vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti.
14. Záznamy k vyhodnocování výsledků maturitních zkoušek vedené k datu inspekční činnosti
15. Doklady k přijímání žáků do vyšších ročníků a formou přestupu vedené ve školním roce 2020/2021

16. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k datu inspekční činnosti
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (zejména doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, osvědčení o absolvování vzdělávání v rámci DVPP, apod.) vedená k datu inspekční činnosti
18. Školní vzdělávací programy maturitních oborů včetně dodatků platných k datu inspekční činnosti
19. Vybrané plány pedagogické podpory – individualizace výuky vydané ředitelkou školy ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
20. Výsledky maturitních zkoušek ve zkušebním období 2019, 2020 a 2021.
21. Dokumentace k přijímacímu řízení pro školní roky 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022
22. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená k datu inspekční činnosti
23. Školní zprávy CERMATu o výsledcích maturitní zkoušky žáků školy ve zkušebních obdobích 2018 - 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Nováková, v. r.

Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka

Mgr. Martina Fenclová, v. r.

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuše Šefčíková, v. r.

Mgr. Eva Tomková, školní inspektorka

Mgr. Eva Tomková, v. r.

V Karlových Varech 9. dubna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ilona Medunová,
ředitelka školy

Mgr. Ilona Medunová, v. r.

V Sokolově 12. dubna 2022